گفت‌وگوی «جوان» با همرزم سردار شهید علی‌محمد نائینی سخنگوی شهید سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

حاج علی عمرش را وقف فعالیت‌های فرهنگی کرد

حمیدرضا نیکمهد | جوان

■ علیرضا محمدی

سردار شهید علی‌محمد نائینی، معاون روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سخنگوی این نهاد انقلابی از جمله پاسدارهایی بود که بیشتر عمر جهادی‌اش را وقف فعالیت‌های فرهنگی کرده بود. به عنوان اصحاب رسانه، سال‌ها با نام این شهید در کسوت مسئول مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سپاه آشنا بودیم. او در این مرکز فرهنگی بسیاری از کتاب‌های دفاع مقدس را منتشر ساخت و در تحقیق و توسعه و البته انتشار ارزش‌های جنگ تحمیلی، بسیار مؤثر بود. سردار نائینی در چند ماه پایانی عمر سپهبد شهید حسین سلامی، فرمانده سپاه به معاونت روابط عمومی سپاه رفت و این مسئولیت را تا لحظه شهادت بر عهده داشت. در جنگ تحمیلی ۱۲روزه و سپس جنگ تحمیلی رمضان، شهید نائینی نقش ارزنده‌ای در بیان حقایق هر دو جنگ داشت و نهایتاً روز ۲۹ اسفندماه سال ۱۴۰۴ و در روز بیستم جنگ تحمیلی سوم، از سوی دشمن امریکایی - صهیونیستی به شهادت رسید. در گفت‌وگو با سردار رضا میرزایی از همرزمان شهید نائینی مروری به فعالیت‌های فرهنگی و جهادی این شهید بزرگوار داشتیم که پیش رو دارید.

آشنایی در روزهای حماسه و ایثار

در خصوص سردار شهید حاج علی‌محمد نائینی عزیز اگر بخواهیم مروری داشته باشیم، بنده این توفیق را داشتم که از سال ۱۳۶۰ و در جبهه‌های غرب کشور با این مرد دلاور آشنا شدم. حدود ۴۵سال با این شهید بزرگوار آشنا و دوست بودیم و این دوستی را تا شهادتش حفظ کردیم. این مرد دلاور موقعی که وارد جبهه‌های جنگ شد یک جوان ۲۲ساله بود. وقتی که به جبهه اعزام شد به منطقه سرپل ذهاب رفت. مدتی نگذشت که فرماندهان، توانمندی این مرد را دیدند و هوش بالایی را که داشت در صحنه میدان نبرد سنجیدند و فداکاری‌هایی را که داشت درک کردند. شهید نائینی از همان ابتدا به مسائل فرهنگی و دینی علاقه زیادی داشت، بنابراین از همان ابتدا به عنوان معاونت فرهنگی در قرارگاه نجف اشرف فعالیت خودش را شروع کرد. شاهد بودیم که این شهید چطور در امور فرهنگی کارهای درخشانی از خودش به یادگار گذاشت.

معاون تبلیغات جبهه و جنگ

سردار نائینی مسئولیت‌های متعددی در جبهه داشتند. در یک مقطعی معاون تبلیغات جبهه و جنگ بودند. در یک مقطعی رئیس ستاد قرارگاه نجف اشرف بودند که در واقع جبهه‌های غرب کشور را مدیریت می‌کردند که شهید برای مدتی این مسئولیت خطیر را بر عهده داشتند.

همچنین مدتی مسئول روابط عمومی سپاه در قرارگاه عملیاتی جبهه‌های غرب کشور بودند، به خصوص در جبهه‌های سرپل ذهاب و قصر شیرین ما کارهای خوب سردار نائینی را شاهد بودیم. یک مقری در پادگان ابوذر داشتند که کل مناطق غرب کشور را در خصوص امور فرهنگی پوشش می‌دادند. در یک مقطعی هم معاون تبلیغات جبهه و جنگ قرارگاه نجف اشرف سپاه بودند و همه این مسئولیت‌ها در دوران دفاع مقدس بود. باز در یک مقطعی جانشین معاون فرهنگی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا شدند. همانطور که قبلاً اشاره کردم ایشان در یک مقطعی رئیس ستاد قرارگاه نجف شده بودند، در یک مقطع دیگر هم رئیس ستاد سپاه چهارم بعثت شدند که مسئولیت سنگینی بود و نشان می‌داد سردار نائینی تا چه میزان توانایی و استعداد داشت.

۹۴ ماه خدمت خالصانه در جبهه‌ها

سردار نائینی طی این مدتی که در جبهه‌های مختلف غرب کشور و جنوب حضور داشتند، جمعاً ۹۴ماه در مناطق عملیاتی بودند. ما می‌توانیم بگوییم که در تمام این ماه‌ها و سال‌ها، ایشان از لحاظ معنوی، از لحاظ فرهنگی و از لحاظ دینی همه رزمندگان را شارژ می‌کرد. به طور شبانه‌روز این مرد دلاور همیشه فعالیت می‌کردند. به خاطر همان تیزهوشی‌ای که داشت توانمندی‌ای که داشت، اثرات کارهایش در جبهه‌ها ملموس بود. شهید نائینی به دلیل مسئولیت‌هایی که داشت، با خیلی از فرماندهان آشنا بود. با سوابق و کارهای‌شان آشنا بود. مجموعه کارهایی که ایشان در طول هشت سال دفاع مقدس انجام داده بود، مثل یک گنجینه و ذخیره‌ای ارزشمند برای سپاه بود. خب ما شاهد بودیم به خاطر این تجربیات خوب و توانمندی که داشتند، سال‌ها بعد از دفاع مقدس به عنوان مشاور فرمانده کل سپاه و رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس منصوب شدند. این حکم از طرف سردار سپهبد شهید حاج حسین سلامی بود که سرفصل دیگری در زندگی جهادی شهید نائینی گشود.

ریاست مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس

شهید نائینی از سال ۱۳۹۶ رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس شدند و تا سال ۱۴۰۳ به مدت هفت سال در این مرکز فعالیت شبانه‌روزی داشتند. در مرکز اسناد بنده شاهد بودم که ایشان از اندوخته‌ها و تجربیات دوران دفاع مقدس استفاده می‌کردند. به خاطر همان شناختی که روی فرماندهان داشت، تمام اسناد دفاع مقدس را در مرکز اسناد متمرکز کردند و از سراسر سپاه‌های استانی و به خصوص در نیروی زمینی سپاه و سازمان بسیج که عملیات‌هایی انجام داده بودند (حتی عملیات‌هایی که ارتش انجام داده بود) همه اینها را با زحمات فراوانی که کشیده بود در مرکز اسناد و تحقیقات متمرکز کرد. یکی از کارهای خوب این سردار عزیز این بود که همه آن عملیات و رشادت‌ها را که مربوط به فرماندهان و رزمندگان، شهدا و جانبازان بود با زحمات شبانه‌روزی اسناد معتبرش را جمع‌آوری کرد و در حفظ آنها تلاش زیادی داشت. باز یکی از کارهای‌شان این بود که اگر ما بخواهیم بیان کنیم، این بود که با همه توان تلاش داشت تمامی فرماندهانی را که در دوران دفاع مقدس نقش داشتند بیاورد در مرکز اسناد و خاطرات شفاهی‌شان را آنجا ثبت کند و این خاطرات تبدیل به کتاب شوند. شاهد بودیم کتاب‌های زیادی هم در مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سپاه به انتشار رسید.

ثبت خاطرات فرماندهان جنگ

خیلی از کتاب‌هایی که از فرماندهان به یادگار مانده را مرهون زحمات ارزشمند سردار حاج علی‌محمد نائینی هستیم. ایشان با آن درایت و با آن اخلاصی که داشتند و با آن لب خندانی که همیشه داشتند، همه فرماندهان را دعوت و درخواست می‌کردند این عزیزان بیایند و در مرکز اسناد خاطرات‌شان به وسیله نویسنده‌هایی که مشخص می‌کردند، ثبت و سپس به کتاب تبدیل شود. بعد از دفاع مقدس راویانی در سراسر کشور داشتیم که این راویان احتیاج به منابع معتبر داشتند. در این خصوص همه راویان دوران دفاع مقدس از تولیدات مرکز اسناد استفاده می‌کردند و به نوعی از طرف این مرکز پشتیبانی می‌شدند. یکی دیگر از برنامه‌های خوب شهید نائینی این بود که به روایت درست دفاع مقدس خیلی حساس بود، جوری بود که سعی می‌کرد دفاع مقدس همانطوری که بود تعریف شود. در این خصوص حساسیت ویژه‌ای را در بازخوانی‌ها به خرج می‌داد که یک موقع دفاع مقدس تحریف نشود و اشتباه گفته نشود. در واقع اجازه نمی‌داد دفاع مقدس تحریف و موضوعات غیرواقعی با روایات درست جنگ مخلوط بشود. بنده شاهد بودم حتی فرماندهان که بعضی وقت‌ها می‌رفتند و خاطرات‌شان را بازخوانی می‌کردند، ایشان روی این خاطرات دقت می‌کرد که اشتباه نشود. شهید نائینی خیلی باهوش بود. خیلی وقت می‌گذاشت و مطالعه می‌کرد. خاطرات را مرور و خودش کنترل و نظارت می‌کرد که هیچ موضوعی به اشتباه در کتاب‌ها نیاید.

همراهی با راویان جبهه و جنگ

باز یکی از کارهای خوب شهید نائینی این بود که بایگانی‌های ارزشمندی را که در مرکز اسناد داشت در اختیار راویان دفاع مقدس قرار می‌داد. حقیقتاً راویان همیشه به نیکی از این مرد یاد می‌کنند. در واقع منبع معتبری بود برای همه راویان. بارها به مسئولان راویان استان‌ها می‌گفتند که بیایند از این اسناد بهره‌برداری و استفاده بکنند. خود شهید اسناد دفاع مقدس را نظارت می‌کرد و خیلی از کتاب‌هایی را که در مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس به چاپ رسیده است، می‌بینیم که بسیار کتاب‌های ارزشمند، مستند، دقیق و معتبری هستند. با جرئت می‌توانم بگویم معتبرترین کتاب‌های دفاع مقدس همان کتاب‌هایی است که در مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس چاپ و منتشر شده است.

سردار عزیزمان مدتی که در مرکز اسناد بودند همزمان در دانشگاه‌ها تدریس می‌کردند. در دانشگاه جامعه امام حسین(ع) مدتی در آنجا هم خودشان تدریس می‌کردند و هم سه سال رئیس دانشکده و پژوهشکده فرهنگ اجتماعی دانشگاه جامع امام حسین(ع) بودند. این شهید بزرگوار هم خودش در جبهه و هم اسناد جبهه در اختیارش بود. در واقع یک گنجینه بسیار ارزشمندی بود برای دانشگاهی‌ها و برای دانشجویانی که معمولاً پاسداران جوانی بودند. این جوان‌ها می‌رفتند در دانشگاه آموزش می‌دیدند و وجود شهید نائینی یک گنجینه خوبی بود برای این دانشجویان که پاسداران فعلی هستند.

یک فرمانده فرهیخته و تحصیلکرده

باز اگر بخواهیم به نقش این سردار عزیز مرور داشته باشیم، ایشان به مدت سه سال معاون فرهنگی نیروی زمینی سپاه بودند و در آنجا هم آثار خیلی خوبی از خودشان به یادگار گذاشتند. حدوداً سه سال جانشین معاون فرهنگی و تبلیغات دفاعی ستاد کل نیروهای مسلح را بر عهده داشتند. به مدت شش سال هم معاون نیروی انسانی در نیروی دریایی سپاه بودند. خب علاوه بر این سمت‌هایی که رسماً بر عهده داشتند، سال‌ها هم سابقه تدریس در دانشگاه را داشتند. شهید نائینی در کنار تجربیات، تحصیلات بالایی داشت. کارشناسی علوم تربیتی، کارشناسی ارشد مدیریت دفاعی و دکترای مدیریت راهبردی داشتند و عضو هیئت علمی دانشگاه هم بودند، یعنی تمام کارهایش علمی بود، فرهنگی و دینی بود. در این مسیر حقیقتاً چنین افرادی را ما خیلی کم داریم که چنین تجربیاتی داشته باشند، چنین سابقه‌هایی داشته باشند.

> **سردار نائینی در مدتی که در جبهه‌های مختلف غرب کشور و جنوب حضور داشتند، جمعاً ۹۴ماه در مناطق عملیاتی بودند. ما می‌توانیم بگوییم که در تمام این ماه‌ها و سال‌ها، ایشان از لحاظ معنوی، از لحاظ فرهنگی و از لحاظ دینی همه رزمندگان را شارژ و به طور شبانه‌روز این مرد دلاور همیشه فعالیت می‌کرد**

از بلندی‌های سخت تا نخل‌های بی‌سر

شهید نائینی همیشه در کارهایش می‌درخشید. وقتی که در مرکز اسناد بود، بنده این توفیق را داشتم که در مراسم مختلف ایشان را می‌دیدم و این توفیق را داشتم که کتاب «حماسه‌های نامداران گمنام» را که از قبل به نگارش درآورده بودم (این کتاب کامل‌ترین مرجع عملیات دفاع مقدس بود) برای ایشان توضیح بدهم که خیلی خوشحال شد. بعد یک نسخه از کتاب را که به ایشان هدیه داده بودم، مرور کرده بود، بعد خودش از من خواست اگر برخی از جزئیات در کتاب نیامده باشد تا را بروم در مرکز و خاطراتم را بازگو کنم. با همراهی برادر عزیزمان حاج علی رستمی که یکی از نویسنده‌های برجسته دفاع مقدس و از پژوهشگران خوب این حوزه هستند و اتفاقاً در جبهه هم توفیق داشتم که مدتی در کنار هم باشیم و با دستور سردار نائینی هفت سال طول کشید تا کتاب «از ارتفاعات سخت تا نخل‌های بی‌سر» از خاطرات من به انتشار برسد. این کتاب ۸۵۰صفحه‌ای در قطع وزیری به چاپ رسید و ما این کتاب را به برکت توجه و تلاش و دقت سردار نائینی داریم. ایشان برای نگارش این کتاب خیلی زحمت کشیدند، خیلی پشتیبان ما و در کل پشتیبان همه فرماندهان جنگ بودند. همه فرماندهان را تشویق می‌کردند که بیایند کتاب را داشته باشند، هر کسی هم که با این مرد دلاور آشنا می‌شد، در واقع شیفته اخلاص و مرام این مرد می‌شد.

سرداری مخلص و پای کار

در مورد خصوصیات اخلاقی سردار شهید علی‌محمد نائینی باید بگویم که ایشان بسیار مرد آرامی بود. مردی که تمام کارهایش همین جوری پنهان ماند. ایشان از افرادی نبود که بیاید مثلاً کارهایش را مطرح کند. خیلی آدم صبور و توداری بود. خیلی مرد توانمندی بود. انسان باحوصله‌ای بود که در واقع مهر و محبت، صفا و صمیمیت را در چهره و کلام این مرد همیشه می‌دیدیم. همین اخلاق و اخلاص باعث جذب فرماندهان رده‌های بالا می‌شد، به همین خاطر سردار رشید اسلام شهید حاج حسین سلامی از ایشان خواستند به معاونت روابط عمومی سپاه بیایند. شهید نائینی قبلاً مشاور فرمانده کل سپاه و رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس بود که بعد از هفت سال این مرد دلاور به روابط عمومی سپاه رفت و در آنجا سخنگوی سپاه هم بود. این سمت، آخرین سمتی بود که شهید نائینی در سپاه داشت و در همین کسوت به شهادت رسید.

از مرداد سال ۱۴۰۳ با حکم سردار سلامی، شهید نائینی معاون روابط عمومی سپاه و سخنگوی این نهاد انقلابی شد. طی مدتی که سخنگو بود، خیلی منظم، مرتب، دقیق و هدفمند مواضع سپاه را بیان می‌کرد. در واقع سخنگوی سپاه معنا و مفهومش این است که زبان سپاه بود. ایشان در این جایگاه مقدس فعالیت داشت که جنگ تحمیلی سوم شروع شد و امریکای جنایتکار و صهیونیست‌ها به کشورمان حمله کردند. شهید نائینی سمت فرهنگی داشت و به عنوان روابط عمومی و سخنگوی سپاه فعالیت می‌کرد، ولی دشمن امریکایی - صهیونی حتی همین موضوع را تحمل نکردند و روز ۲۹ اسفندماه، سردار نائینی را به شهادت رساندند. خب سردار نائینی با شهادت به آنچه لیاقتش را داشت رسید. هر چه ما از ایشان بگوییم، کم گفته‌ایم. شهید نائینی حقیقتاً در دوران‌های مختلف اثرات خوبی را از خودش به جا گذاشت. در واقع در دوران دفاع مقدس که در آن مقطع ۹۴ماه سابقه دفاع مقدس را در کارنامه درخشانش داشت، اگر رزمندگان ما روحیه داشتند، شاداب بودند، در امور دینی پیشتاز بودند و انگیزه برای دفاع مقدس داشتند، همه اینها ماحصل افرادی چون شهید نائینی بود که در امور فرهنگی فعالیت داشتند.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۷۵۸۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱						■									
۲							■								
۳			■					■					■		
۴				■					■			■		■	
۵					■						■				
۶	■					■				■					
۷		■							■				■		
۸			■					■					■		
۹			■				■							■	
۱۰						■				■					■
۱۱					■						■				
۱۲		■		■			■					■			
۱۳			■					■					■		
۱۴									■						
۱۵										■					

از راست به چپ

■ ۱-قومی در سری لانکا- نشانه مرغوبیت کالا ■ ۲-ادیت- کشور دارالسلام ■ ۳-در خود فرو رفته- یار امام علی(ع)- مهلت دادن- تلخ ■ ۴-ذره باردار- لاوک- مساوی ■ ۵-متولد شده- سپاسگزار- الفبای نابینایان ■ ۶-حاشیه کتاب- نماز یک رکعتی- از قدیمی ترین بنادر جنوب ایران ■ ۷-جنگیدن- حالت و وضعیت- پایتخت آلمان غربی سابق ■ ۸-فرار حیوان- خواهر- ته نشین شده- طرف ■ ۹-واحد سطح- اهلی و دست آموز- نجار پرندگان ■ ۱۰-مدح- سزاوار- واحد بسامد ■ ۱۱-شهر سیمان قزوین- غیر حقیقی- مجلس نمایندگان روسیه ■ ۱۲-ضمیر انگلیسی- جایگاه حیوانات درنده- دودمان ■ ۱۳-شکم بند- نهنگ- غول بیابانی- خط کش مهندسی ■ ۱۴-کمک کردن- سوار بی همتا ■ ۱۵-شرح حال- دوبیتی

از بالا به پایین

■ ۱-پایتخت ژاپن- هر چیز ترسناک ■ ۲- عایق بندی شده- با نظم و ترتیب- قوت غالب ■ ۳- قاعده و قانون- غلاف شمشیر- طایفه کوچ نشین- رفوزه ■ ۴- اسب چاپار- از ابزار الات صنعتی- امیر و رئیس ■ ۵- صفحه آرایی- پول عروسی!- خوشحالی ■ ۶- گیاهی با ریشه غده ای که برای سلامتی مفید است- سنگسار کردن- شهر تیم اینتر ■ ۷-عابد و زاهد- از واجبات دینی- نوعی برنج ■ ۸- یک دور بازی تنیس- واحد قنات- دریابنده- رطوبت ■ ۹- اختیار کامل- ناشنوا- مشورت ■ ۱۰- تین- میدان مغناطیسی که از واحد سطح بگذرد- سرکش ■ ۱۱- لاغر- فواق- نمونک فرهنگستان ■ ۱۲- عقاب سیاه- تابلوی بزرگ خیابانی- ماه مهربانی ■ ۱۳- ضمیر اشاره- زبانه آتش- سیمان مسلح- حرف فاصله ■ ۱۴- چرک و کثافت- خشک- فصل شنا ■ ۱۵- مدرسه امیرکبیر- کاخ رؤسای جمهور فرانسه

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

				۳			۵	
	۵						۸	۳
			۶	۷				
					۴			۵
۶		۲						
		۷	۹				۴	۸
۲							۹	
				۸	۷	۴		
	۷	۶					۲	

۱	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	۸	۷
[illegible]	[illegible]	[illegible]	۸	۷	[illegible]	[illegible]	[illegible]	۱
۸	[illegible]	۷	[illegible]	[illegible]	۱	[illegible]	[illegible]	[illegible]
۷	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	۸	۱	[illegible]
[illegible]	۸	[illegible]	۷	۱	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	۱	[illegible]	[illegible]	۸	[illegible]	۷	[illegible]
[illegible]	۱	[illegible]	[illegible]	۸	[illegible]	۷	[illegible]	[illegible]
[illegible]	۷	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	۱	[illegible]	۸
[illegible]	[illegible]	۸	۱	[illegible]	۷	[illegible]	[illegible]	[illegible]

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۷۵۷۹

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ر	م	ا	ی	ه	■	م	و	ش	و	گ	ر	ب	ه
۲	ت	ی	ک	■	ت	ج	ر	■	ب	ا	ی	■	س	ج	ل
۳	ا	ه	د	ا	■	و	ا	ت	■	م	ل	س	■	ا	ا
۴	ر	■	ر	خ	ت	■	س	■	ف	ل	ا	خ	ن	■	ک
۵	ا	ب	■	ذ	و	ق	■	ش	ر	■	ن	ا	ی	ب	■
۶	ل	ک	ه	■	پ	■	ت	ب	ا	ه	■	ف	ش	■	ا
۷	ع	ر	و	س	■	س	م	■	ن	و	ب	ت	■	ج	ک
۸	ی	■	ش	■	ا	ر	ا	ی	ش	گ	ر	■	ش	■	س
۹	و	ن	■	س	ر	ی	ش	■	ی	و	■	س	ی	ل	ی
۱۰	ب	■	ک	ف	■	ع	ا	ج	ز	■	غ	■	ب	ا	د
۱۱	■	ر	م	ی	م	■	گ	ز	■	ف	ا	ق	■	س	ا
۱۲	ک	■	پ	ن	د	ا	ر	■	ض	■	ر	ح	م	■	س
۱۳	ل	ن	■	ه	ا	ی	■	س	ی	م	■	ط	ا	غ	ی
۱۴	ز	ح	ل	■	ی	ز	د	■	ق	ل	م	■	ک	ش	و
۱۵	ا	س	ت	ا	ن	د	ا	ر	■	ل	ه	س	ت	ا	ن